

Θά ἴδω κατὰ πάντα ἀνοιξίν ξηρούς τοὺς ἀγρούς ἡμῶν καὶ τοὺς Ἀγκεδαιμονίους προχωροῦντας μὲ δαυλοῦς ἀνὰ χεῖρας μέχρι πρὸ τῶν στερεῶς κεκλεισμένων θυρῶν ἡμῶν. Δὲν θά ἴδω τὸ πένθος ἀλληλοδιαδόχως καταλαμβάνον τὰς οἰκογενεῖας πάσας, δὲν θ' ἀκούσω ἐπιταφίους θνησκόντων πολεμιστῶν, ἐπιταφίους οἵτινες θ' ἀντικαταστήσωσιν ἀπὸ τοῦδε τὰς ἐορτῶν καὶ τὰ ἄγρια. Δὲν θά μετρήσω διὰ τοῦ βλέμματος δεκατιζομένην τὴν νεολαίαν, μέχρις οὗ μείνωσι τὰ τεῖχη ἡμῶν κενὰ ὑπερασπιστῶν. Δὲν θά παρευρεθῶ, γέρον ἀδύνατος ἐγώ, μάρτυς τοῦ θριάμβου τοῦ Σπαρτιάτου, ἐκλέγοντος τοὺς αἰχμαλώτους αὐτοῦ, πωλοῦντος εἰς δημοπρασίαν τὰ λάφυρα καὶ ὅστις ἔσως θά φέρῃ τὸν σῖδηρον ἐπὶ τοῦ Παρθενῶνος. Ὡς Περικλεις, σὺ δὲ τοσοῦτον ἠγάπησα, ἰδοὺ ἡ τελευταία μου εὐχή. Εἶθε ν' ἀποθάνῃς ἐγκαίρως ὅπως ἀποθνήσκω ἐγώ.

ΠΕΡΙΚΛ. Δός μοι τὴν πιστὴν σου χεῖρα, ἣν οὐδέποτε πλέον θά θλίψω. Σοὶ ὀρκίζομαι· ἔξεις αἱματηρὰν κηδεῖαν.

ΦΕΙΔ. Οἶμοι!

ΠΕΡΙΚΛ. Οἱ Ἀθηναῖοι πρέπει ν' ἀνακράζωσιν Οἶμοι, διότι μετὰ σοῦ κατέρχεται εἰς τὸν τάφον τὸ ἀγαθὸν αὐτῶν πνεῦμα.

(Ὁ Φειδίας ἐκπνέει.)

ΙΩ. ΚΑΜ.

ΟΙ ΠΑΡΑΦΡΟΝΕΣ.

(Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε φυλ. ε.)

ΠΡΑΞΙΣ ΤΡΙΤΗ.

Παρήλθεν ἓν ἔτος.

Δικηγορικὸν γραφεῖον ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Ῥοβέρτου.

ΣΚΗΝΗ Α'.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ καθήμενος καὶ κρατῶν ἐφημερίδα.

ΡΟΒ. Ἐδῶ εἰς τὰ νέα τῆς πόλεως ὑπάρχει εἰδήσεις σπουδαῖα δι' ἡμᾶς (ἀναγι-

νώσκει). Ἀφίκετο εἰς Ταυρίνον ὁ περίφημος Ἀγγλος φιλόσοφος καὶ ἰατρός κύριος Μελάντων καὶ κατόκησεν εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον τῆς Μεγάλης Βρετανίας. Πιθανῶς αὐριον θέλει ἀρχίσει νὰ δέχεται τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην νὰ συμβουλευθῶσιν αὐτόν. Αὐτὸς ὁ εὐεργετικὸς ἄνθρωπος ἀπέκτησε φήμην Εὐρωπαϊκὴν. Πάντου ὅπου μεταβῇ ἐπέρχονται εὐθὺς τ' ἀποτελέσματα τῆς παρουσίας του. Ἰδοὺ ἡ σύζυγός μου ἐπιστρέφουσα.

ΣΚΗΝΗ Β'.

ΛΕΟΝΤΙΝΑ καὶ ὁ ἀνωτέρω.

ΡΟΒ. Αἶ, λοιπὸν, ἀγαπητή μου, πῶς εὔρες σήμερον τὸν δυστυχῆ πατέρα;

ΛΕΟΝ. Ὅπως συνήθως.

ΡΟΒ. Οὐδὲν ἔχνος ναήσεως;

ΛΕΟΝΤ. Κάποτε κάποτε ὁ νοῦς του ἔχει φωτεινὰ σημεῖα· κρίνει ἀρκετὰ καλὰ περὶ ὧν τῶν πραγμάτων ὅσα δὲν ἔχουν σχέσιν μὲ τὴν ιδέαν εἰς τὴν ὁποίαν εἶνε προσηλωμένος· ἀλλ' ὅταν εἰσέλθῃ πάλιν εἰς τὸν κύκλον τῶν ἐσφαλμένων σχέψεων του, τότε τετέλεσται. Ὁ ταλαίπωρος προσκλήθη εἰς τὴν ιδέαν ὅτι ἐγὼ ἀπέθανα, καὶ ὅτι ὁ φίλος του κατεδικάσθη· ὁμιλεῖ πάντοτε περὶ τῆς Κιβωτοῦ τοῦ Νῶε, ἐξηγεῖ μεγαλοφώνως τὸ ἐπινόημά του καὶ λέγει ὅτι θέτει κατὰ μέρος τὰ χρήματα διὰ νὰ τελέσῃ μεγαλοπρεπῶς τὴν κηδεῖαν μου.

ΡΟΒ. Καὶ τί κάμνει ὁ ἰατρός διευθυντῆς τοῦ φρενοκομείου;

ΛΕΟΝΤ. Πηγαίνει εἰς τὸ κατάστημα, κάμνει τὸν συνήθη του γύρον, ὁμιλεῖ μὲ τὸν οἰκονόμον, σηκώνει τοὺς ὤμους του καὶ φεύγει.

ΡΟΒ. Καλὰ, μάθε λοιπὸν ὅτι ἔφθασεν εἰς Ταυρίνον ὁ περίφημος ἐπιστήμων Μελάντων.

ΛΕΟΝΤ. Ποῖος εἶνε αὐτός ὁ Μελάντων;

ΡΟΒ. Εἶναι Ἀγγλος ἰατρός χαίρων μεγάλην φήμην, ὅστις ἀφιέρωσεν ὅλην του τὴν ζωὴν εἰς τὴν θεραπείαν τῶν τρελλῶν καὶ ἐπέτυχεν εἰς τοῦτο θαυμάσια· θά ὑπάρχωμεν νὰ τὸν ἐπισκεφθῶμεν.

ΛΕΟΝΤ. Ἀληθινά; . . . μὲ παρηγορεῖς... ὁμῶς . . .

ΡΟΒ. Τί;

ΛΕΟΝΤ. Ἀνάγκη νὰ τὸν πληρώσωμεν ἀκριβῶς . . . καὶ τὰ οἰκονομικά μας εἶνε τὸσον στενοχωρημένα!

ΡΟΒ. Μὴ τὸ συλλογίζεσαι; ἐγὼ προέβλεψα καὶ διὰ τοῦτο.

ΛΕΟΝΤ. Ἄ! εἶσαι μὰ τὴν ἀλήθειαν ὁ καλὸς μου ἄγγελος. Παρῆλθε τώρα ἐν ἑτοῖς ἀφ' οὗτου ἐστεφανώθημεν καὶ καθ' ἡμέραν δὲν κάμνω ἄλλο παρὰ νὰ εὐλογῶ τὴν στιγμὴν καθ' ἣν σ' ἐγνώρισα. Καὶ νὰ συλλογισθῇ τις ὅτι, ἂν δὲν μᾶς ἐκλεπτεν ἐκεῖνο τὸ κακὸν γύναιον τὰς ἐκατὸν χιλιάδας φράγκα! . . . Ἄ! αὐτὸ ἐστάθη αἰτία τῆς ἰδικῆς της καὶ τῆς ἰδικῆς μας δυστυχίας.

ΡΟΒ. Μὴ συλλογιζώμεθα πλέον αὐτὰ τὰ πράγματα, ἐκείνη ἔφυγε καὶ αὐτὸ εἶνε τὸ ἀσφαλέστερον δείγμα τῆς ἐνοχῆς της ὁ δυστυχὴς της σύζυγος ἐφορτώθη τὰ βάρη αὐτῆς.

ΛΕΟΝΤ. ὦ, ὅσον δι' αὐτὸν, τὸν ἐσυγχώρησα. Εἶνε τόσον ἀτυχὴς. Δὲν ἐφάνη ἀκόμη σήμερον;

ΡΟΒ. Ὅχι, ἀλλὰ δὲν θ' ἀργήσῃ νὰ ἔλθῃ ποτὲ δὲν λείπει . . .

ΣΚΗΝΗ Γ'.

ΜΕΛΑΝΙΩΝ καὶ οἱ ἀνωτέρω.

ΛΕΟΝΤ. Ἀκούω βήματα ἀνθρώπου πλησιάζοντος . . . θὰ εἶναι ὁ δυστυχὴς παρὰφρων!

ΜΕΛ. Μὲ τὴν ἄδειάν σας;

ΡΟΒ. Τίνα ζητεῖ ὁ κύριος;

ΜΕΛ. Τὸν δικηγόρον Γκιούστην.

ΡΟΒ. Ἐγὼ εἶμαι.

ΜΕΛ. Ἄ! πολὺ καλὰ! . . . καὶ ἡ κυρία εἶνε ἴσως ἡ σύζυγός σας;

ΛΕΟΝΤ. Μάλιστα εἰς τὰς διαταγὰς σας.

ΜΕΛ. ὦ! εὐχαριστῶ (κάθεται). Τὸ Ταυρίνου εἶναι ὠραία πόλις . . .

ΡΟΒ. Ὁ κύριος ἐπιθυμεῖ . . .

ΜΕΛ. Νὰ σᾶς ὁμιλήσω, φίλτατε.

ΛΕΟΝΤ. (Ἐτοιμαζομένη ν' ἀποχωρήσῃ.) Μὲ τὴν ἄδειάν σας.

ΜΕΛ. Ὅχι, ὅχι, μείνατε ἔχω ἀνάγκην καὶ ὑμῶν.

ΛΕΟΝΤ. Ἐμοῦ;

ΜΕΛΑΝΤ. Ναί, ναί, ὑμῶν.

ΛΕΟΝΤ. (Σιγῇ πρὸς τὸν Ῥοβ.) Εἶνε πρωτότυπος αὐτὸς ὁ κύριος! . . .

ΡΟΒ. Λαμβάνετε τὴν καλωσύνην νὰ μοὶ εἴπητε μετὰ ποίου ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ὁμιλῶ;

ΜΕΛ. Δὲν σᾶς τὸ εἶπα ἀκόμη;

ΡΟΒ. Δὲν μοὶ φαίνεται . . .

ΜΕΛ. Συγχωρήσατέ με! τώρα σᾶς τὸ λέγω. Εἶμαι εἰς τρελλός.

ΛΕΟΝΤ. (Τὸ ἤθελα στοιχηματίσει! . . .)

ΡΟΒ. Τρελλός;

ΜΕΛ. Βεβαιότατα, ὁμῶς ἥσυχος τρελλός.

ΡΟΒ. Θὰ σᾶς παρεκάλουν νὰ ἔλθητε εἰς τὸ προκείμενον καὶ νὰ σπεύσητε, ἐπειδὴ θὰ ἐξέλθωμεν.

ΜΕΛ. Καὶ ποῦ θὰ πηγαίνετε;

ΛΕΟΝΤ. Δι' ὑποθέσεις μας ἄλλο καὶ τοῦτο! . . .

ΜΕΛ. Πολὺ καλὰ, ἀλλὰ διὰ ποίας ὑποθέσεις;

ΛΕΟΝΤ. Ἀφ' οὗ εἰσθε τόσον περίεργος νὰ τὸ μάθητε, πηγαίνομεν νὰ συμβουλευθῶμεν ἓνα ἰατρόν.

ΜΕΛ. Εἰσθε ἴσως ἄρρωστος;

ΡΟΒ. Ὅχι, κύριε.

ΜΕΛ. Τότε θὰ γίνητε.

ΛΕΟΝΤ. Εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴν πρόβρῃσιν!

ΜΕΛ. ὦ, τίποτε! ἀλλὰ εἶνε βέβαιον πρᾶγμα . . .

ΛΕΟΝΤ. Διὰ τί;

ΜΕΛ. Ἡ αἰτία εἶνε εὐλογος. — Ὁ ἰατρός τὸν ὁποῖον πηγαίνετε νὰ συμβουλευθῇτε δὲν δύναται νὰ σᾶς εὕρῃ ὑγιεῖς, ἀλλ' ὡς δὲν ἤθελε κερδίσει τίποτε. Θὰ σᾶς διορίσῃ ἰατρικά, σεῖς θὰ τὰ λάβητε, καὶ αὐτὰ θὰ σᾶς ἀρρώστισουν.

ΡΟΒ. Ὁ κύριος ἔχει ὀλίγην ὑπόληψιν εἰς τοὺς ἰατροὺς!

ΜΕΛ. Ὅχι εἰς τοὺς ἰατροὺς, ἀλλ' εἰς τὴν ἐπιστήμην, ἥτις εἶνε ἀκόμη πολὺ νηπία.

ΛΕΟΝΤ. Τὴν γνωρίζετε λοιπόν;

ΜΕΛ. Ὀλίγον.

ΛΕΟΝΤ. Φάτετε τὸν σφυγμὸν καὶ σεῖς;

ΜΕΛ. Ὅχι, ἀγαπητὴ, ψάύω τὸν ἐγκέφαλον.

ΔΕΟΝΤ. (Εἶνε τρελλός, δὲν ἔχει ἀμφιβολίαν).

ΡΟΒ. Ἀλλ' ὁ ἱατρὸς περὶ τοῦ ὁποίου ὁμιλοῦμεν εἶνε διάφορος τῶν ἄλλων.

ΜΕΛ. Ὅλοι ὁμοιάζουσι. Τὸ ὄνομά του;

ΡΟΒ. Εἶνε ὁ περίφημος Ἀγγλὸς Μελάντων.

ΜΕΛ. Συμπάθειον, δὲν δύναται νὰ σᾶς δεχθῇ.

ΔΕΑΝΤ. Διὰ τί;

ΜΕΛ. Διότι αὐτὴν τὴν στιγμὴν σεῖς δέχεσθε ἐκεῖνον.

ΡΟΒ. Τί ἀκούω! Ἄρα εἰσθε...

ΜΕΛ. Ὁ σὺρ Ἰάκωβος Μελάντων, καὶ ἔχω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς προσκυνήσω (ἐγείρεται καὶ χαιρετᾷ.) Θέλετε νὰ ἴδῃτε τὸ διαβατήριόν μου;

ΔΕΟΝΤ. Ἄ! κύριε, συγχωρήσατέ μας ἄν...

ΜΕΛ. Καὶ τί νὰ σᾶς συγχωρήσω; Οὔτε μὲ ὑβρίσατε, οὔτε μὲ ἐδείρατε.

ΡΟΒ. Καὶ ἄνθρωπος ἔχων φήμην καὶ ἄξιαν ὁποίαν σεῖς ν' ἀναγγεληθῆτε ὡς παράρρων;

ΜΕΛ. Βέβαια, καὶ θὰ σᾶς ἀποδείξω ὅτι εἶμαι. Ἀκούσατέ με· εἶμαι πλούσιος, ὑπὲρ πλουτοῦ. ἔχω ὠραιότατην ἑπαυλιν εἰς τὴν τερπνοτέραν κομητείαν τῆς Ἀγγλίας· ἡ σύζυγός μου, Λαίδυ Μελάντωνος, εἶνε γυνὴ ἀκόμη νέα καὶ καθ' ὑπερβολὴν ὠραία· ἀγαπώμεθα τρυφερώτατα· ἔχω δύο νήπια τὰ ὅποια εἶνε ξανθὰ καὶ ὠραῖα ὡς δύο ἀγγελούδια· οἱ ὑπεξούσιοί μου μὲ ἀγαπῶσιν ἔμμανως, οἱ φίλοι μου μὲ λατρεύουσιν ὡς εἰδωλόν. Ἐγὼ ἠδυνάμην νὰ ζῶ τὴν εὐτυχέστεραν ζωὴν τοῦ κόσμου, ἠδυνάμην νὰ κάμνω τοὺς περιπάτους μου ἑφιππος, νὰ κάμνω τὰς steepl chasse, τὰ κυνήγια τοῦ ἐλαφίου, συμπόσια, ἠδυνάμην νὰ κοιμῶμαι 10 καὶ 12 ὥρας τὴν ἡμέραν καὶ νὰ γίνω παχὺς ὅσον ὁ ἐπιστάτης μου. Ἀντὶ δὲ ὅλων τούτων κατεδίκησα ἐμαυτὸν εἰς ζωὴν κοπιώδη καὶ πλήρη θυσιῶν, περιοδεύων ἀπὸ τόπου εἰς τόπον ὡς ὁ Περιπλανώμενος Ἰουδαῖος καὶ ἐπιθεωρῶν τὰ φρενοκομεῖα τῆς Εὐρώπης, πρᾶγμα πολὺ ὀλίγον νόστιμον, ὡς εἴμπορεῖτε νὰ ὑποθέσητε. Κατ' αὐτὸν

τὸν τρόπον φέρω εἰς ὀργὴν τὴν σύζυγόν μου, βλέπω τὴν οἰκογένειάν μου ἅπαξ ἢ δις τοῦ ἔτους καὶ ἀντὶ νὰ παχύνω ὡς καπώνιον, γίνομαι ἰσχνός ὡς στοκοφίσιον. ὦ! εἰπέτε μοι, σᾶς παρακαλῶ, δὲν εἶμαι ὁ τρελλότερος τῶν τρελλῶν μου;

ΔΕΟΝΤ. ὦ, κύριε, τί εἶνε αὐτὰ ὅπου λέγετε; Εἰσθε ἄνθρωπος εὐεργετικός καὶ μεγαλοφυής.

ΜΕΛ. Μεγαλοφυής; Καὶ τί εἶνε μεγαλοφυΐα; Ἐξέγερσις τοῦ ἐγκεφάλου, ἀρχὴ παραφροσύνης. Ὁ πατήρ σας ἦτο ἄνθρωπος μεγαλοφυής καὶ ὁμῶς τῶρα εἶνε εἰς τὸ φρενακομεῖον!

ΔΕΟΝΤ. Ὁ πατήρ μου! Καὶ τὸν ἐγνωρίσατε σεῖς;

ΜΕΛ. Βεβαιότατα.

ΔΕΟΝΤ. Ποῦ; πῶς;

ΜΕΛ. Εἰς Λονδίνον, πρὸ πολλῶν ἐτῶν.

ΔΕΟΝΤ. Ὅταν σᾶς ἔφερε τὴν Κιβωτὸν τοῦ Νῶε;

ΜΕΛ. Τότε ἀκριβῶς. Ἦτο ἤδη τότε ὀλίγον τρελλός καὶ ἐγὼ ὑπῆρξα ὁ ἄλλος τρελλός ὅστις τὴν ἠγόρασα.

ΔΕΟΝΤ. Πῶς ἐμάθετε ὅτι εἶνε εἰς τὸ τρελλοκομεῖον;

ΜΕΛΑΝ. Μοὶ τὸ ἔγραψεν ὁ Ἀγγλὸς πρόξενος ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐζήτησα πληροφορίας δι' αὐτόν. Ἦλθον εἰς Ταυρίνον διὰ νὰ τὸν ἱατρεύσω.

ΡΟΒ. ὦ! κύριε.

ΔΕΟΝΤ. Τὸν ἴδετε;

ΜΕΛ. Ναί... πρὸ ὀλίγου.

ΔΕΟΝΤ. Καὶ ἐλπίζετε;

ΜΕΛ. ὦ! πολὺ, παραπολύ.

ΔΕΟΝΤ. Ἄ! νὰ εἰδίδεν ὁ Θεός!...

ΜΕΛ. Ἀλλὰ πρὶν κάμω τὸ πείραμά μου, χρειάζομαι νὰ μάθω τινὰ πράγματα. Σᾶς ὠμίλησε ποτὲ περὶ ἐμοῦ;

ΔΕΟΝΤ. Ναί, κύριε, συχνότατα. Καὶ ἀκόμη ὀλίγον πρὸ τῆς δυστυχίας του μοὶ ὠμίλει περὶ ὑμῶν ὡς ἀγοραστοῦ τοῦ κλωβίου του.

ΜΕΛ. Ἄ, τοῦτο εἶνε καλόν!

ΔΕΟΝΤ. Μοὶ εἶπε μάλιστα ὅτι ὅλα τὰ ζῶα εἶχον ψοφήσει.

ΜΕΛ. Ἀληθέστατα, ὁμῶς ἐγὼ ἔδωκα νὰ τὰ βχλσαμώσωσι καὶ ἔφερα αὐτὰ μα-

ζύ μου. Καί ποία ἦτο ἡ αἰτία τῆς πα-
ραφροσύνης του;

POB. Αὐτὸς εἶχε ἀγαπητότατον φίλον,
εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ὁποίου ἐνεπιστεύθη τὸ
μέγα ποσὸν ἑκατὸν χιλιάδων φράγκων
προσδιορισμένων διὰ τὴν προίκα τῆς συ-
ζύγου μου. Ἡ σύζυγος τοῦ φίλου τούτου
κατέπεισε τὸν ἄνδρα τῆς ν' ἀρνηθῇ ὅτι
ἔλαβε τὴν παρακαταθήκην καὶ ἔφυγε κλέ-
ψασα, ὡς φαίνεται, τὸ ποσόν. Ἡ λύπη
τοῦ νὰ ἴδῃ ὅτι ἐξηπατήθη ὑπὸ τοῦ ἀν-
θρώπου ὅν τόσον ἠγάπα καὶ ἡ ἰδέα ὅτι
ἡ μονογενὴς του θυγάτηρ ἔμενεν ἐστὲρ-
μένη τοῦ παντὸς ἐγένοντο αἷτια τῆς αἰ-
φνιδίου παρασαλεύσεως τοῦ ἐγκεφάλου του.

ΜΕΛ. Καὶ τί ἀπέγινεν ὁ φίλος;

ΛΕΟΝΤ. Ἦτο συμβολαιογράφος· ἐπαύ-
θη, ἔπεσεν εἰς δυστυχίαν καὶ τώρα κα-
τήντησεν ὁ ταλαίπωρος παράφρων.

ΜΕΛ. Ὁ πατήρ σας τὸν εἶδε πλέον
ἀπ' ἧς ἡμέρας ἐκλείσθη εἰς τὸ φρενοκο-
μεῖον;

ΛΕΟΝΤ. Ὁχι, κύριε, ποτὲ πλέον.

ΜΕΛ. Καὶ τοῦτο καλόν. — Καὶ ποῦ
ἐδυνάμην νὰ εὔρω αὐτὸν τὸν συμβολαιο-
γράφον;

ΛΕΟΝΤ. Καθ' ἡμέραν περὶ αὐτὴν τὴν
ᾠραν ἔρχεται ἐδῶ εἰς τὸν οἶκόν μας.

ΜΕΛ. Εἰς τὸν οἶκόν σας; τί νὰ κάμῃ;

ΛΕΟΝΤ. Εἶνε συγκινητικὴ ὑπόθεσις. —
Ἀναγκασθεὶς ἐκ τῆς πτωχίας νὰ ἐπαιτῇ
εἰς τοὺς δρόμους, μόλις συνάξῃ ὀλίγα λε-
πτὰ τρέχει νὰ τὰ φέρῃ, συλλογιζόμενος
ὅτι δύναται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ν' ἀ-
ποδώσῃ τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖον ἤρπασεν ἡ
σύζυγός του. Πρὸ ἐνὸς ἔτους τώρα ἔρ-
χεται ἀκριβῶς καθ' ἑκάστην φέρων ἐν ἡ-
δύο πεντάλεπτα, καὶ διὰ νὰ ἐκπληρώσῃ
τὴν ὑποχρέωσιν ἣν αὐτὸς ὑπέβαλεν εἰς
τὸν ἑαυτὸν του, θὰ ἀπέθνησκεν ὁ ταλαί-
πωρος ἐκ τῆς πείνης, ἂν ἡμεῖς δὲν πα-
ρεθέταμεν εἰς αὐτὸν γαβάθαν ζωμοῦ καὶ
τεμάχιον ἄρτου τὰ ὁποῖα τρώγει σιωπῶν
καὶ ἔπειτα ἀναχωρεῖ.

ΜΕΛ. Αὐτὸ εἶναι δεῖγμα καλοκῆχ-
θίας, ἥτις σᾶς τιμᾷ. Νὰ εὐεργετῇτε τὸν
ἄνθρωπον ὅστις ἐπροξένησε τὴν δυστυ-
χίαν σας! ὦραϊα!

ΛΕΟΝΤ. Τί νὰ σᾶς εἰπῶ, κύριε; Συλ-
λογιζομαι ὅτι ὁ πατήρ μου τὸν ἠγάπα
τόσον. . .

POB. Ἴδού· ἔρχεται.

ΣΚΗΝΗ Δ'

ΟΝΟΡΑΤΟΣ κατεσχισμένος καὶ παρά-
φρων καὶ οἱ ἀνωτέρω.

ΟΝΟΡ. (Εἰσέρχεται ταχέως, πηγαίνει
πρὸς τὴν Λεοντίαν, λαμβάνει τὴν
χεῖρα αὐτῆς καὶ τὴν ἀσπάζεται.)

ΛΕΟΝΤ. Καλῶς ἤλθες, κύριε Ὀνοράτε·
πῶς εἶσαι σήμερον;

ΟΝΟΡ. (Σηκώνει τοὺς ὄμους εἰς ση-
μεῖον ὅτι εἶνε μὲν πάντοτε εἰς τὴν
αὐτὴν κατάστασιν, ἀλλ' ἀδιαφορεῖ.)

ΛΕΟΝΤ. Ἐκάματε καλὰ κέρδη;

ΟΝΟΡ. (Ἐξάγει παλαιὸν βαλάντιον,
λαμβάνει ἐξ αὐτοῦ νομίσματα καὶ δει-
κνύει αὐτὰ εἰς τὴν Λεοντίαν, πρὸς
ἣν τείνουσαν τὴν χεῖρα ἐγχειρίζει αὐτὰ
ἀριθμῶν.)

ΛΕΟΝΤ. Διάβολε! τί εὐτυχία! 8 πεν-
τάλεπτα! Μεγάλα πράγματα σήμερον!

ΟΝΟΡ. (Τρίβει τὰς χεῖρας καὶ γελά-
ῳς ὁ δεικνύων μεγάλην εὐχαρίστησιν,
ἔπειτα ἐξάγει ἐκ τοῦ θυλακίου του
χαρτοφυλάκιον, ἐν ᾧ σημειώνει διὰ τῆς
μουσθίδος τὰ παραδοθέντα νομίσματα.)

ΜΕΛ. (Σιγῇ πρὸς τὸν Ροβέρτον.) Καὶ
τώρα τί κάμνει αὐτοῦ;

POB. Σημεῖονε τὸ ποσὸν τῶν νομι-
σμάτων ὅσα ἐνεχείρισεν εἰς τὴν σύζυ-
γόν μου· θέλετε νὰ ἰδῆτε; Προσμείνατε.
(Πλησιάζει πρὸς τὸν Ὀνοράτον.) Κύριε
Ὀνοράτε, δότε μοι μίαν στιγμὴν τὸ ση-
μειωματάρειόν σας.

ΟΝΟΡ. (Τὸν παρατηρεῖ καὶ τῷ δίδει
τὸ σημειωματάρειον.)

POB. (Δεικνύων αὐτὸ εἰς τὸν Με-
λάντων.) Ἰδέτε· ἐν πεντάλεπτον, δύο πεν-
τάλεπτα, πέντε πεντάλεπτα, δέκα πεν-
τάλεπτα κτλ. Ἐδῶ εἰς τὸ ἄκρον εὐ-
ρίσκεται τὸ ἄθροισμα τῶν καθ' ἑαστον
μῆνα λογαριασμῶν. (Στρέφει τὴν σελίδα.)
Ἰδού· ἀπὸ τῆς 15 Ὀκτωβρίου 1863 ἕως 15

Ὁκτωβρίου 1863 ἕως 15 Ὁκτωβρίου 1864 παρεδόθησαν πεντάλεπτα 1825, ἤτοι φράγκα 91 καὶ πεντάλεπτα 5.

ΜΕΛ. Ἀλλ' αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος δὲν μοι φαίνεται οὔτε παράφρων, οὔτε ἀνόητος· ἔβαλεν εἰς τὸν νοῦν του πρᾶγμα δίκαιον καὶ ἐντιμον· μόνον τὸ μέσον τὸ ὁποῖον ἐξέλεξε διὰ νὰ κατορθώσῃ τὸν σκοπὸν του εἶνε ἀνεπαρκές, ἐπειδὴ καὶ ἂν ζήσῃ τριπλὴν τὴν ζωὴν ἐνὸς ἀνθρώπου δὲν θὰ κατορθώσῃ μὲ τόσον μικρὰς προσόδους νὰ πληρώσῃ τὸ χρέος του. Εἰπέτε μοι, καὶ εἶνε πάντοτε οὕτω βωδός;

ΛΕΟΝΤ. Πάντοτε· οὔτε ὁ σύζυγός μου, οὔτε ἐγὼ ἐστάθημεν ποτὲ ἱκανοὶ νὰ τὸν κάμωμεν νὰ προφέρῃ ἔστω καὶ μίαν λέξιν· Ἰδέτε τον ἐκεῖ· ἐπῆγε νὰ καθίσῃ εἰς τὴν συνήθη του θέσιν καὶ τώρα περιμένει νὰ τῷ παραθέσω τὴν τροφὴν του. Συγχωρήσατε νὰ τὴν φέρω. (Φεύγει. Ὁ Ὀνοράτος ἐκαθέσθη εἰς τὴν τράπεζαν ἔχων τὸ πρόσωπον ἐντὸς τῶν χειρῶν).

ΜΕΛ. ἔχει ἀσθενίαν τοῦ πνεύματος φοβεράν καὶ ἀθεράπευτον, ἥτις ὁμοιάζει κατὰ πολλὰ πρὸς τὴν παραφροσύνην, ἀλλ' ἡ ὁποία ἐσωτερικῶς διαφέρει ἀπ' αὐτῆς, ἐπειδὴ εἰς τὴν παραφροσύνην ὁ ἄνθρωπος δὲν ἔχει συνείδησιν τῶν πόνων του, ἐν ᾧ εἰς ταύτην ἀπ' ἐναντίας διατηρεῖ αὐτήν. Εἰς τὴν πρώτην ὁ ἐγκέφαλος ἐξαίρεται, εἰς τὴν δευτέραν πιέζεται, ἐπιπλέον δὲ ἡ παραδοξοτάτη αὕτη ἀσθενεία ἐπισύρει συνήθως τὴν στέρησιν τῆς ὁμιλίας.

ΡΟΒ. Καὶ πιστεύετε, κύριε, ὅτι ὁ ταλαίπωρος ἐκεῖνος πάσχει ὑπὸ ἀσθενείας τόσον σκληρᾶς;

ΜΕΛ. Θὰ σᾶς τὸ εἶπω ἀφ' οὗ κάμω ἐπ' αὐτοῦ ἐν πείραμα.

ΛΕΟΝΤ. (Φέρουσα τὰ φαγητά). Ἐδῶ, κύριε Ὀνοράτε, τὸ πρόγευμά σας· (τῷ παραθέτει τὸν ζωμὸν, ἄρτον καὶ φιάλην ὕδατος).

ΟΝΟΡ. (Λαμβάνει ἐκ νέου τὰς χεῖρας τῆς Λεοντίνας, τὰς ἀσπάζεται καὶ ἀρχίζει νὰ τρώγῃ μετ' ἀπληστίας.)

ΜΕΛ. (Σιγῇ). Εἰδοκιμάσατέ ποτε νὰ τῷ ἀλλάξητε τὸ φαγητόν;

ΛΕΟΝΤ. Πολλάκις.

ΜΕΛ. Καὶ τὸ παρεδέχθη;

ΛΕΟΝΤ. Ὁχι, κύριε, τὸ ἀπέκρουσε πάντοτε.

ΜΕΛ. Δοκιμάσατε νὰ τῷ δώσητε φαγητόν τι οἶονδ' ἢ ποτε καὶ οἶνον.

ΛΕΟΝΤ. Εὐθύς. (Φεύγει· κατόπιν ἐπιστρέφει).

ΜΕΛ. Ποῦ διαμένει κατὰ τὴν νύκτα αὐτὸς ὁ κακόμοιρος;

ΡΟΒ. Εἰς τὸ ὑπερῶν μας, ὅπου ἡ σύζυγός μου τῷ ἔχει ἑτοιμον κράββατον.

ΜΕΛ. Εἰς τρόπον ὥστε μένει καθ' ὁλοκληρίαν εἰς τὴν βράχιν σας;

ΡΟΒ. Ἄς ἔδιδεν ὁ Θεὸς νὰ ἡδυνάμεθα νὰ πράξωμεν δι' αὐτὸν τίποτε περισσότερον! Ἀλλὰ δὲν εἶνε δυνατόν· ἐδοκιμάσαμεν ν' ἀγοράσωμεν μὲ τὰ χρήματα, ὅσα μᾶς παρέδωκεν, ἐν ἑνδυμα κοσμιώτερον, ἀλλὰ προκειμένου νὰ τὸν κείσωμεν ἵνα φορέσῃ αὐτὸ ἐμάνη καὶ εὐρέθημεν ἡναγκασμένοι νὰ ὑπομείνωμεν.

ΜΕΛ. Αὐτὸ εἶνε ἄλλο τεκμήριον τὸ ὁποῖον ἐπικυρῶναι τὴν ιδέαν μου.

ΛΕΟΝΤ. (Εἰσέρχεται μετὰ νέου φαγητοῦ καὶ οἶνου· σιγῇ πρὸς τὸν Μελάντωννα). Ἐδῶ ἔχω ὄρνιθα ἐψημένην καὶ φιάλην οἶνου.

ΜΕΛ. Ἄς ἴδωμεν.

ΛΕΟΝΤ. (Πλησιάζει πρὸς τὸν Ὀνοράτον, ἀλλάζει τὰ φαγητὰ ἀφαιρεῖ τὸ ὕδωρ καὶ ἀντικαθιστᾷ ταῦτα δι' ἐκείνων ἅτινα ἔφερεν. Ὁ Ὀνοράτος τὴν βλέπει χωρὶς νὰ δείξῃ οὔτε εὐαρέσκειαν οὔτε δυσαρέσκειαν. Μετὰ μακρὰν σιωπὴν ἡ Λεοντίνα λέγει αὐτῷ). Κύριε Ὀνόρατε, φάγετε...

ΟΝΟΡ. (Τὴν βλέπει μετὰ συγκινήσεως καὶ οὐδ' ὁλως κινούμενος.)

ΛΕΟΝΤ. Δὲν πεινᾶτε πλέον;

ΟΝΟΡ. (Ἐξακολουθεῖ νὰ βλέπῃ αὐτήν χωρὶς ν' ἀποκρίνηται.)

ΛΕΟΝΤ. Διὰ τί ἐπιμένετε μὴ θέλων νὰ τρέφεσθε εἰ μὴ διὰ ζωμοῦ καὶ ἄρτου καὶ πίνων ὕδωρ; Ἴσως νομίζετε ὅτι μᾶς φέρετε πολλὴν ἀνησυχίαν; Ἀπατάσθε· ἡμεῖς εἴμεθα δύο μόνον, καὶ αὐτὸ ὅπου τώρα σᾶς προσφέρω εἶναι τὸ περίσσευμα τοῦ προγεύματός μας.

ΟΝΟΡ. (Ταρδύσσεται, στενάζει, ἔπειτα ἐκρήγνυτε εἰς θαλερὰ δάκρυα, καὶ ἔγει-

ρόμεις βιαίως ζητεῖ νὰ φύγῃ).

ΜΕΛ. (Προῖδὼν τὴν πρόθεσιν τοῦ Ὀροράτου εὐρίσκεται ἐγγὺς τῇ θύρᾳ καὶ λαμβάνων αὐτὸν γλυκέως ἀπὸ τῆς χειρὸς τὸν ὀδηγεῖ πρόσω καὶ λέγει αὐτῷ.) Καλὲ ἄνθρωπε, ἕνα λόγον.

ΟΝΟΡ. (Φαίνεται τότε μόνον παρατηρῶν τὴν παρουσίαν ἀγνώστου τινὸς προσώπου· καθησυχάζει καὶ ἀτενίζει αὐτὸν μετὰ προσοχῆς).

ΜΕΛ. Δὲν εἰξεύρετε ὅτι ἐγὼ εἶμαι...

ΟΝΟΡ. (Σηκώνει τοὺς ὤμους του).

ΜΕΛ. Εἶμαι γνώριμός τις τοῦ φίλου σας Μαξίμου.

ΟΝΟΡ. (Καλύπτει τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ στενάζει).

ΜΕΛ. Ἐπροξένησα εὐχαρίστησιν τινα εἰς αὐτὴν τὴν οἰκογένειαν.

ΟΝΟΡ. (Δεικνύει περιέργειαν νὰ μάθῃ αὐτήν.)

ΜΕΛ. Ἡ ὁποία συγχρόνως εἶνε καὶ ἐδική σας.

ΟΝΟΡ. (Σηκώνει τοὺς ὤμους του.)

ΜΕΛ. Ἡ σύζυγός σας συναισθανομένη ἔλεγχον συνειδότος διὰ τὴν ζημίαν τὴν ὁποίαν ἐπροξένησεν εἰς τὴν θυγατέρα τοῦ δυστυχισμένου Μαξίμου ἀπέδωκε τὸ ἥμισυ τῶν χρημάτων δια ἐκλεψε.

ΟΝΟΡ. (Καταλαμβάνεται ὑπὸ αἵφρι διου τρόμου· ἡ ἐκπληξίς καὶ ἡ χαρὰ εἰκονίζονται ἐπὶ τοῦ προσώπου αὐτοῦ καὶ φαίνεται ἀγωνιῶν ἔν' ἀκούσῃ περαιτέρω ἐξηγήσεις).

ΜΕΛ. Ἡ σύζυγός σας κατέφυγεν εἰς Λονδίνον, καὶ ἐγὼ εἶμαι ὁ τραπεζίτης ὁ ἐπιφορτισμένος παρ' αὐτῆς ἵνα παραδώσω εἰς τὴν σύζυγον τοῦ κυρίου δικηγόρου Γκιούστη τὰς 50,000 φράγκα· καὶ τὰς ἔχω ἐδῶ εἰς τὸ χρητοφυλάκιον· τὰς ἐγχειρίζω εἰς σὰς καὶ σεῖς τὰς δίδετε εἰς αὐτόν. (Ἐξάγει ἐκ τοῦ θυλακίου χαρτοφυλάκιον ὅπερ ἀνοίγει, καὶ λαμβάνει ἐξ αὐτοῦ δέσμην τραπεζικῶν γραμματίων. Ὁ Ὀροράτος δράττει αὐτὰ μετ' ἐνθουσιασμοῦ καὶ ἐκβάλλων βωδὰς φωνὰς χαρᾶς τρέχει πρὸς τὴν Λεοντίαν, ἵνα τῇ παραδώσῃ τὰ χρήματα. Ἀλλ' ἐτοιμαζόμενος νὰ δώσῃ αὐτὰ μετανοεῖ, σείων δὲ τὴν κεφαλὴν

καὶ ποιῶν σημεῖα ἀρνήσεως ἀποδίδει τὰ χαρτονομίσματα εἰς τὸν Μελάντωνα.)

ΜΕΛ. Καὶ διατί μοι ἀποδίδετε τὰ τραπεζικά γραμμάτια;

ΟΝΟΡ. (Ποιεῖ σημεῖον ὅτι ἀπολύτως δὲν θέλει αὐτὰ καὶ τείνει τὴν χεῖρα ὥσει ζητῶν ἐλεημοσύνην).

ΜΕΛ. Θέλετε ἀντὶ τούτων χρυσόν; Καλὰ· λάβετε. (Ἐξάγει βαλάντιον περιέχον πολλὰ νομίσματα.)

ΟΝΟΡ. (Δράττει τὸ βαλάντιον, λαμβάνει ἐξ αὐτοῦ ἕν πεντάλεπτον, εἶτα δὲ ἀποδίδει αὐτὸ εὐχαριστῶν· κατόπιν στρέφεται πρὸς τὴν Λεοντίαν, παραδίδει αὐτῇ τὸ πεντάλεπτον, ἐξάγει τὸ σημειωματάριον καὶ σημειώνει.)

ΜΕΛ. (Καλῶν κατὰ μέρος τὸν Ῥοβέρτον καὶ τὴν Λεοντίαν.) Εἶδετε; ἠρνήθη τὰς πεντήκοντα χιλιάδας φράγκα εὐχαριστούμενος μόνον εἰς τὸ πεντάλεπτον ὅπερ ἔλαβεν ἐκ τοῦ βαλαντίου μου· ἄρα τὸ πάθημά του εἶνε σταθερὰ πρόθεσις, εἶνε ἐκούσιος κανὼν μετανοίας εἰς τὸν ὁποῖον ὑπεβλήθη πρὸς ἐξίλασμόν τοῦ ἁμαρτήματός του.

ΛΕΟΝΤ. Καὶ τί θέλετε νὰ ἐξαγάγητε ἐκ τούτου;

ΜΕΛ. Ὅτι δὲν εἶνε παράφρων, ὅτι ὁ Θεὸς τὸν τιμωρεῖ διὰ τρομερᾶς ἀσθενείας ἀπὸ τῆς ὁποίας, τί νὰ γίνῃ! οὔτε ἐγὼ, οὔτε κανεὶς ἄλλος θὰ δυνηθῇ ποτὲ νὰ θεραπεύσῃ αὐτόν. Κυρία, ἔχω κάτω τὴν ἁμαξάν μου. Θὰ ἐλθῃτε ὅλοι μαζί μου εἰς τὸ φρενοκομεῖον· ἀδυνατῶ νὰ πράξω τι διὰ τὸν ἔνοχον, ἐλπίζω τοῦλάχιστον νὰ σώσω τὸν ἄθῳον.

ΛΕΟΝΤ. Εἶμαι ἔτοιμος νὰ σὰς ἀκολουθήσω.

ΡΟΒ. Θέλετε νὰ μᾶς ἀκολουθήσῃ καὶ αὐτός; (Δεικνύει τὸν Ὀροράτον, ὅστις κάθεται τὴν κεφαλὴν ἔχων ἐντὸς τῶν χειρῶν.)

ΜΕΛ. Ἀναμφιβόλως· ἡ παρουσία του μοι εἶνε ἀναγκαία ὅσον καὶ ἡ τῆς θυγατρὸς.

ΡΟΒ. Καὶ ἔχετε τὴν ιδέαν ὅτι θέλει μᾶς ἀκολουθήσῃ;

ΜΕΛ. Οὐδόλως ἀμφιβάλλω. Θέλετε νὰ

ἴδῃτε ; (Πλησιάζει πρὸς τὸν Ὀνορά-
τον, κτυπᾷ αὐτὸν εἰς τὸν ὄμω καὶ
ἀναγείρας τὴν κεφαλὴν του τῷ λέγει).
Φίλε, ἐλθὲ μαζί μου!

ΟΝΟΡ. (Τὸν παρατηρεῖ σιωπῶν).

ΜΕΛ. Πηγαίνομεν εἰς τὸ φρενοκομεῖον.

ΟΝΟΡ. (Ἐγείρεται καὶ ἀρχίζει νὰ
δίδῃ σημεία συγκινήσεως).

ΛΕΟΝΤ. Πηγαίνομεν νὰ εὗρωμεν τὸν
πατέρα μου.

ΟΝΟΡ. (Ποιεῖ χειρονομίαν φρικιά-
σεως καὶ ἀποστροφῆς. Ὁ Μελάντων
γεύει πρὸς τὴν Λεοντίαν νὰ ἐξακολου-
θήσῃ τὸν διάλογον).

ΛΕΟΝΤ. Αὐτὸς ὁ κύριος ἐδῶ εἶνε περί-
φημος ἰατρός.

ΟΝΟΡ. (Δίδει σημεία προσοχῆς καὶ
ἐλπίδος).

ΛΕΟΝΤ. Ἐλπίζει νὰ τὸν ἰατρεύσῃ.

ΟΝΟΡ. (Δράττει τὰς χεῖρας τοῦ Με-
λάντωνος ὡσεὶ ἐρωτῶν αὐτὸν ἂν ἦτε ἀ-
ληθές).

ΜΕΛ. Ἀλήθεια, ἀλήθεια.

ΛΕΟΝΤ. Καὶ λέγει ὅτι ἡ παρουσία σας
τῷ εἶνε ἀναγκαῖα.

ΡΟΒ. Θὰ μᾶς συντροφεύσητε λοιπὸν;

ΟΝΟΡ. (Δι' ὑπερβαλλούσης συγκινή-
σεως καὶ φθόγγων ἀνάρθρωτων δεικνύει ὅτι
εἶνε ἑτοιμος ν' ἀκολουθήσῃ μετὰ μεγάλης
εὐχαριστήσεως).

ΜΕΛ. Ἄς ὑπάγωμεν λοιπὸν καὶ ἄς ἐλ-
πίζωμεν εἰς τὴν Πρόνοιαν. (ἀπέρχονται.)

Τέλος τῆς Γ'. πράξεως.

ΠΡΑΞΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ.

Αὐλὴ σύδενδρος ἐν τῷ φρενοκομείῳ
ἐν τῷ μέσῳ θρανίον ξύλινον.

ΣΚΗΝΗ Α'.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ Ο ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ.

ΟΙΚ. Νὰ ἰατρεύῃ τοὺς παράρρονας διὰ
μόνης τῆς συγκοινωνίας τῶν ἰδεῶν χωρὶς
τῶν, χωρὶς τῶν συνήθων θερα-
πευτικῶν μέσων τῆς ἐπιστήμης ! Τὸ πι-
στεύετε σεῖς, κύριε διευθυντά ;

ΔΙΕΥΘ. Ὀλίγον καὶ σεῖς, οἰκονόμε;

ΟΙΚ. Καὶ ἐγὼ διόλου.

ΔΙΕΥΘ. Καὶ ὅμως ὅταν ἀκούῃ τις ὁμι-
λοῦντα τὸν ἴδιον Μελάντωνα, ἡ θεωρία
του φαίνεται σαφὴς καὶ πειστική.

ΟΙΚ. Φαίνεται, ὅμως δὲν εἶνε. Αὐτοὶ οἱ
ξένοι ἤμποροῦν νὰ γεμίσουν τὴν κεφαλὴν
μὲ μωρολογίας, ὅμως ὅταν ἔλθουν εἰς τὰ
πράγματα

ΔΙΕΥΘ. Τότε τὸ πρᾶγμα ἀλλάζει, εἶναι
ἀλήθεια. Οὐχ ἦτιον αὐτοὶ εὗρισκονσι πάν-
τοτε μεγάλην προστασίαν εἰς τὴν κοινὴν
γνώμην.

ΟΙΚΟΝ. Ἐπειδὴ ἐξοδεύουσιν εἰς τὰς ἐφη-
μερίδας, αἱ ὁποῖαι ψάλλουσι τοὺς ἐπαίνους
των. Κατηραμέναι ἐφημερίδες ! Αὐταὶ χώ-
νουσι τὴν μύτην των παντοῦ, ἀκόμη καὶ
εἰς αὐτὴν μου τὴν διεύθυνσιν.

ΔΙΕΥΘ. Καλὰ, ἄς ἴδωμεν καὶ τοῦτον !

ΟΙΚ. Ἐγὼ ἤθελα εὐχαριστηθῇ πολὺ, ἐάν
ἀπετύγχανε καθὼς τοῦ ἔπρεπε καὶ σεῖς ;

ΔΙΕΥΘ. Ἐγὼ ἀδιαφορῶ. Μετὰ τρεῖς
τέσσαρας δὲ ἡμέρας ὁ Ἀγγλος ἰατρός θὰ
πηγαίνη εἰς τὸ καλόν.

ΟΙΚ. Αὐτὸ λέγω καὶ ἐγὼ θὰ πηγαίνη
εἰς τὸ καλόν καὶ πάλιν ἂν κατορθώσῃ νὰ
ἰατρεύσῃ τὸν Μάξιμον, εἰς τρελλὸς περισ-
σότερον, εἰς ὀλιγώτερον

ΔΙΕΥΘ. Μένουσι τόσοι ! . . .

ΟΙΚ. Αὐτὸ σκέπτομαι καὶ ἐγὼ
Μένουσι τόσοι !

ΔΙΕΥΘ. Ποῦ ὑπῆγεν ὁ Μάξιμος;

ΟΙΚ. Νὰ τοῖς εἰς τὸ βάθος τῆς αὐλῆς
ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἄλλων μανιακῶν ἐξηγεῖ
εἰς αὐτοὺς τὸ περίφημόν του ἐπινόημα.

ΔΙΕΥΘ. Ὁ Ἀγγλος μὲ εἰδοποίησεν ὅτι θέ-
λει νὰ κάμῃ τὸ πείραμά του εἰς αὐτὴν ἐδῶ
τὴν θέσιν.

ΟΙΚ. Ἐστειλεν ἐμπρὸς τοὺς ἀνθρώπους
του φέροντας μέγα κλωβὸν πλήρη ζώων
βαλσαμωμένων. Τί διάβολον θέλει νὰ
κάμῃ;

ΔΙΕΥΘ. Μοὶ εἶπεν ὅτι θὰ τὸ μεταχειρισθῇ
διὰ τὸν Μάξιμον, συμφώνως πρὸς τὸ σύ-

ΟΙΚ. Ζήτωσαν οἱ τρελλοὶ ! λέγω ἐγὼ.

ΔΙΕΥΘ. Σεῖς πηγαίνετε νὰ τὸν περιμέ-
νητε, ἐγὼ θὰ καθίσω ἐδῶ.

ΟΙΚ. Εἰς τὰς διαταγὰς σας, κύριε διευ-
θυντά (φεύγει).

ΔΙΕΥΘ. Ἴδού οἱ παράφρονες διευθυνόμενοι πρὸς τὴν στραὶν ταύτην διασκεδάζω-
τόσον πολὺ ἀκροώμενος τὰς παραδοξολο-
γίας των.

ΣΚΗΝΗ Β'.

Ὁ Μάξιμος ἀκολουθούμενος ὑπὸ ἐπτά ἄλλων τρελλῶν. Εἷς αὐτῶν, ὁ νομίζων ἐκ-
τόν ὡς Ναπολέοντα Α', φέρει ἐπενδύτην
φαιὸν, ἔχει τὰς περισκελίδας ἐμβεβλημένας
ἐντὸς τῶν μακρῶν ὑποδημάτων, πῖλον ὁμοιον
τὸ σχῆμα πρὸς τὸν τοῦ μεγάλου Ναπολέ-
οντος καὶ ῥάβδον εἰς τὸ πλευρὸν δίκην ξί-
φους, εἰς δὲ τὰς χεῖρας κύλινδρον χάρτου
ἀντὶ τηλεσκοπίου· οὗτος μιμεῖται τὰς ἱστο-
ρικὰς θέσεις τοῦ Ναπολέοντος καὶ τὴν σο-
βαρότητα αὐτοῦ. Δεύτερός τις παράφρων,
τὸ ὠρολόγιον, ἔχει προσηδευμένον ἐπὶ τοῦ
στήθους τετράγωνον ἐκ χαρτωνίου ἐφ' οὗ
εἶναι σημειωμένοι αἱ ὥραι καὶ αἱ σφαῖραι,
οὗτος πεοιπατεὶ κεκυρτωμένος καὶ κινεῖ
συνεχῶς τὸν δεξιὸν βραχίονα ὑπὸ τὸ χαρ-
τῶνιον δίκην ἐκκρεμοῦς ἐξακολουθῶν τὴν
ἐπωδὸν τικ τὰκ, τικ τὰκ. Οἱ ἄλλοι τέσ-
σαρες παράφρονες εἶνε ἐνδεδυμένοι παρα-
δόξως, ἔχουσι π. χ. εἰς τὴν κεφαλὴν πί-
λους ἐκ χαρτωνίου τριχάπτους μετὰ πτε-
ρῶν μακρῶν, σκεπάσματα ἢ σινδόνα προση-
ρητημένα εἰς τελαμῶνας δίκην στρατιω-
τικοῦ μανδύου καὶ ῥάβδους αἱ μεταχει-
ρίζονται ὡς πυροβόλα καὶ ξίφη. Τέ-
λος ὁ ὕστατος, δὴλα δὴ ὁ ἐκλαμβάνων
ἐκυτὸν ὡς Θεόν, φέρει μεγάλην φανάκην
ἐκ στυπίου καὶ μακρὸν πῶγωνα ἐκ χάρ-
του συνεστραμμένου, σινδόνα δίκην μαν-
δύου ποδήρους καὶ κρατεῖ ἀνὰ χεῖρας
ξύλινην σφαῖραν παριστῶσαν τὸν κόσμον.

ΜΑΞ. Οὕτως ἔχει, ἀξιόσεβαστον κοινὸν
δυνάμεθα νὰ ἐξημερώσωμεν πᾶν ζῶον, ὃ
συν ἄγριον καὶ βλακικὸν ἂν ᾖ, ἐξαιρέσει
μόνον τοῦ ἀνθρώπου, ὅστις εἶνε ζῶον ἀ-
καταδάμαστον εἰς μέγιστον βαθμόν. Ἐ-
νησχολήθη εἰς θαθεῖας σπουδὰς περὶ τοῦ
διπόδου τούτου ἐν Ἀσίᾳ, Ἀφρικῇ καὶ
Ἀμερικῇ, χωρὶς ποτὲ νὰ λάβω ἀποτέ-
λεσμα εὐάρεστον. Ἄπαξ μόνον ἐνόμισα
ὅτι κατώρθωσα νὰ ἐξανθρωπίσω ἕνα ἦτο
ἀρσενικὸς καὶ ἐφάνετο ὅτι εἶχε χαρα-

κτῆρα καλὸν καὶ ἡμερον, ὅταν μίαν ἡμέ-
ραν ὁ ἄπιστος ἐκεῖνος ἐξῆλθεν ἀπὸ
τὸ κλωβίον καὶ μοῦ ἐφόνευσε τὴν θυγα-
τέρα μου.

ΝΑΠΟΛ. ὦ! οἱ ἄνθρωποι! τὸ εἰξεύρω
τοὺς γνωρίζω... γένος ἐγωῖστικὸν καὶ
ἀχάριστον, φιλόδοξον. Ἐγὼ ἀνύψωσα τό-
σους ἐξ αὐτῶν ἐκ τοῦ μηδενὸς, τοὺς κα-
τέστησα μεγάλους καὶ ἰσχυροὺς, τοὺς ἐ-
φόρτωσα χρυσόν, καὶ μὲ ἐπρόδωκαν! Βλέ-
πω ὅτι εἶσαι μέγας φιλόσοφος· σὲ διο-
ρίζω πρωθυπουργόν μου.

ΜΑΞ. (Πρὸς ἕνα τῶν παραφρόνων)
Ποῖος εἶνε αὐτὸς ὁ κύριος; εἶνε ἴσως
τρελλός;

ΠΑΡΑΦΡ. Τρελλός; Ἐδῶ δὲν εὐρίσκον-
ται τρελλοί· δὲν τὸν γνωρίζεις;

ΜΑΞ. Ἐγὼ, ὄχι.

ΠΑΡΑΦΡ. Εἶνε ὁ αὐτοκράτωρ Ναπολέων
ὁ μέγας.

ΜΑΞ. Αὐτός! (προσπίπτων). Μεγα-
λειότατε!

ΝΑΠΟΛ. Ἐγέρθητι, καλὲ ἄνθρωπε· ἔ-
χεις νὰ μοι ζητήσης καμμίαν χάριν;
ὁμίλει.

ΜΑΞ. Ἡ κόρη μου ἀπέθανε· κάμε τὴν
ν' ἀναστηθῇ.

ΘΕΟΣ. Δὲν πρέπει νὰ ζητῇς παρ' αὐ-
τοῦ, ἀνόητε, τοιοῦτον θαῦμα, ἀλλὰ παρ'
ἐμοῦ...

ΜΑΞ. Ποῖος εἶσαι σύ;

ΘΕΟΣ. Εἰμαι ὁ πλάστης τοῦ κόσμου!

ΝΑΠ. Δὲν σοῦ πρέπει νὰ καμαρόνης
πολὺ διὰ τὸ ἔργον σου· ὁ κόσμος σου
εἶνε ἐν ἀξιόλογον κλωβίον μὲ τρελλούς.
Ἀλλ' ὅταν τὸν κατακτήσω ἐγὼ ὁλόκλη-
ρον, τότε θὰ σκεφθῶ νὰ τὸν ἀναμορφώσω.

ΘΕΟΣ. Αἱ κατακτήσεις σου ἐτελείωσαν.

ΝΑΠΟΛ. Ποῖος τὸ λέγει;

ΘΕΟΣ. Ἐγὼ ὅστις σὲ ἐβάρυνθην καὶ
θὰ σοῦ ψαλιδίσω τὰ πτερὰ.

ΝΑΠΟΛ. Μὴ θυμόνης, καλότυχς γέρον·
καὶ ἂν θέλῃς νὰ σὲ σέβωμαι, σέβου με
καὶ σύ. Βλέπεις αὐτὴν τὴν παιδιάδα
καὶ τὸ ἡμισυ ἑκατομμύριον στρατιωτῶν
οἵτινες μὲ περικυκλοῦσι;

ΘΕΟΣ. Τὰ βλέπω, μὴ γὰρ εἰμαι τυφλός.

ΝΑΠΟΛ. Αὕτη εἶνε ἡ παιδιάς τοῦ Βα-
τερλώ.

ΘΕΟΣ. Τὸ εἰξεύρω, ἐπειδὴ ἐγὼ τὴν ἔπλασα.

ΝΑΠΟΛ. Πετὰ μίαν ὥραν πρέπει νὰ ἐπιπέσω κατὰ τῶν Ἀγγλῶν καὶ τῶν Πρώσων οἱ ὅποιοι εἶνε παρατεταγμένοι ἐκεῖ κάτω, εἰς ἐκείνους τοὺς λόφους, ἀλλὰ ἔσρεξες ὀλίγον τὴν νύκτα· ἡ γῆ εἶνε βαπτισμένη εἰς τὸ ὕδωρ καὶ τὸ θάρύ μου πυροβολικὸν δὲν ἠμπορεῖ νὰ κινηθῇ· στείλέ μου ἓνα καλὸν ἥλιον νὰ στεγνώσῃ τὸ ἔδαφος καὶ ὅταν νικήσω τοὺς ἐχθρούς μου θὰ σοῦ ἀνεγείρω ναὸν πλουσιώτερον ἀπὸ ἐκείνον τοῦ βασιλέως Σολομώντος.

ΘΕΟΣ. Καλὲ, ποῦ εἶσαι, ὥρολόγιον τῆς ζωῆς; (Παρουσιάζεται τὸ ὥρολόγιον).

ΩΡΟΛ. Εἰς τὰς διαταγὰς σου, παντοδύναμε Κύριε· τίκ τάκ, τίκ τάκ.

ΘΕΟΣ. Θὰ μείνης πλησίον μου εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης καὶ θὰ σημάνης τὴν ὥραν τῆς πτώσεως τοῦ ὑπερηφάνου ἀνδρός.

ΩΡΟΛ. Εἰς τὰς διαταγὰς σου, Παντοδύναμε Κύριε· τίκ τάκ, τίκ τάκ.

ΜΑΞ. (Πλησιάζων). Τι ὠραία μηχανή!

ΩΡΟΛ. Δι' εὐσπλαγχνίαν· μὴ μὲ ἐγγίζετε· ἂν σταματήσῃ τὸ ἐκκρεμές μου, ἐχάθητε ὅλοι! τίκ τάκ, τίκ τάκ· (πλησιάζει ἐγγύς τοῦ Θεοῦ).

ΜΑΞ. Τίς εἰξεύρει πόσα χρήματα νὰ ἀξίζῃ αὐτὸ τὸ ὥρολόγιον; ὦ! ἂν τὸ εἶχα ἐγὼ διὰ νὰ ἐνταφιάσω τὴν κόρην μου! Μεγαλειότατε, θέλετε ν' ἀγοράσητε τὴν Κιβωτὸν τοῦ Νῶε;

ΝΑΠΟΛ. Περίμενε νὰ κερδίσω τὴν μάχην καὶ ἔπειτα σοὶ ὑπόσχομαι νὰ τὴν ἀγοράσω διὰ τὸ μουσεῖόν μου τοῦ Λούβρου. (Πρὸς τὸν Θεόν.) Δοιπὸν, πάτερ, διὰ τί δὲν μοῦ στέλλεις αὐτὸν τὸν ἥλιον;

ΘΕΟΣ. Σήμερον θέλω νὰ βρέξῃ.

ΝΑΠΟΛ. Στρατιῶται, συλλάβετέ τον.

ΜΑΞ. Σταθῆτε, χριστιανοί, μὴ κάμετε ἱεροσυλίαν· μιμηθῆτε τὸ παράδειγμα τῶν ζώων μου· ἀγαπάσθε, τρώγετε εἰς τὸ ἴδιον τρυβλίον.

ΝΑΠΟΛ. Τί ὦρα εἶνε;

ΩΡΟΛ. Δέκα παρὰ πέντε· τίκ τάκ, τίκ, τάκ.

ΝΑΠΟΛ. Στρατιῶται τῶν Πυραμίδων, τοῦ Μαρέγγου, τῆς Ἀουστερλίτης καὶ

τῆς Ἰένας! ἐστὲ ἄξιοι τοῦ ὀνόματός σας. ἔχετε ἐμπρὸς σας εἴκοσι στρατεύματα νὰ καταπολεμήσητε· ὁ Θεὸς εἶνε ἐναντίον ὑμῶν. Δειχθῆτε ὑπέρτεροι τῶν ἀνθρώπων καὶ τοῦ Θεοῦ. Ἐμπρὸς· ἤχοῦσι τὰ τύμπανα, σημαίνουνσιν αἱ σάλπιγγες, ἀρχίζει ἡ μεγάλη μάχη. (Οἱ παράφρονες μιμοῦνται τὸν ἤχον τῶν τυμπάνων καὶ τῶν σαλπίγγων, τὸ ὥρολόγιον ἀπικρακρύνεται, ὁ Θεὸς σταματᾷ αὐτό.)

ΘΕΟΣ Ποῦ πηγαίνεις;

ΩΡΟΛ. Πηγαίνω νὰ σταθῶ πέραν βολῆς τηλεβόλου, μὴ μὲ θραύσῃ καμμία σφαῖρα...

ΘΕΟΣ. Ἀνάβα μετ' ἐμοῦ ἐπ' αὐτῆς τῆς νεφέλης· μαζύ μου θὰ ᾄδῃς ἄτρωτος (ἀγαθαίνουσιν ἐπὶ πέτρας ὑπὸ τι δένδρον).

ΜΑΞ. Ἀνθρώποι μὴ τρώγεσθε ὁ εἷς μὲ τὸν ἄλλον, τρώγετε εἰς τὸ ἴδιον τρυβλίον.

ΔΙΕΥΘ. Ἐδῶ θὰ γίνῃ μεγάλη συμπλοκή, καὶ κάποιος θὰ βγάλῃ τὸ ἑμάτι του. Αἶ, αἶ! (Εἰσέρχεται εἰς τὸ φρενοκομεῖον. Ὁ Μάξιμος κρύπτεται ὀπισθεν τοῦ δένδρου. Ὁ Ναπολέων ἐλκεῖ τὸ ξίφος καὶ στηρίζει τὸ τηλεσκόπιον).

ΝΑΠΟΛ. Ἡ αὐτοκρατορικὴ φρουρά ἄς ἀρχίσῃ τὸ πῦρ. (Ἐν ᾧ οἱ παράφρονες στηρίζουσι τὰς ράβδους εἰς τὸν ὀφθαλμὸν δίκην πυροβόλων, ἐπιστρέφει ὁ διευθυντὴς μετὰ δύο ὑπηρετῶν).

ΔΙΕΥΘ. Χωρίσατέ τους, στείλατέ τους εἰς τὰ δωμάτιά των.

ΥΠΗΡ. Θάρρος· μέσα, μέσα. (Ὁ Θεὸς, ὁ Ναπολέων καὶ οἱ ἄλλοι παράφρονες φεύγοντες εἰσέρχονται εἰς τὸ φρενοκομεῖον. Ὁ Μάξιμος εἶνε κεκρυμμένος ὀπισθεν τοῦ δένδρου, τὸ ὥρολόγιον πίπτει κατὰ γῆς.)

ΔΙΕΥΘ. (Πρὸς τὸ ὥρολόγιον.) Καὶ σὺ, Μαρίνη, διὰ τί δὲν ὑπακούεις.

ΩΡΟΛ. Δὲν ἠμπορῶ νὰ σηκωθῶ, ἐθραύσθην.

ΔΙΕΥΘ. Τώρα ἐγὼ σὲ διορθώνω· δείρατέ τον.

ΩΡΟΛ. Ὄχι, ὄχι, πηγαίνω. (Ἐγείρεται καὶ φεύγει πρὸς τὸ φρενοκομεῖον.)

ΔΙΕΥΘ. Ἰδοὺ τί χρειάζεται μὲ αὐτούς· ξύλον καὶ πείνα.

ΣΚΗΝΗ Γ'.

ΜΕΛΑΝΤΩΝ και ο άνωτέρω.

ΜΕΛ. Δέν είνε άληθές! άπατάσθε, κύριε! χρειάζεται ύπομονή, άγάπη και έπιμονή. Τό ξύλον είνε καλόν ένίοτε διά τούς φρονίμους οί όποιοι τό άξιζουσιν, αλλά διά τούς τρελλούς ποτέ.

ΔΙΕΥΘ. Είμαι πολύ περίεργος, έξοχώτατε, νά ιδώ έφαρμοζόμενον τό σύστημά σας.

ΜΕΛ. Τώρ' άμέσως θα τό ιδήτε. Έν τούτοις σάς παρακαλώ νά πηγαίνετε εις τό κατάστημα και νά ειπείτε εις τούς ύπηρετας μου νά μοι φέρωσιν έδω εκείνο τό πράγμα· είδοποιήσατε επ' ίσης και τά τρία άτομα άτινα μ' έσυντρόφευσαν νά καταβώσιν εις τήν αύλήν ταύτην και νά ένθυμηθώσι καλώς τάς παραγγελίας όσας τοίς έδωκα. Ύμεις δέ δύνασθε νά έπιστρέψετε μετ' αύτών, άν εύαρεστήσθε.

ΔΙΕΥΘ. Είς τάς διαταγάς σας. (Απομακρυνόμενος, καθ' έαυτόν) Αγύρται! άγύρται!

ΣΚΗΝΗ Δ'.

ΜΑΞΙΜΟΣ ΚΑΙ ΜΕΛΑΝΤΩΝ.

ΜΕΛ. Τώρα άς ιδώμεν· άς αρχίσωμεν νά διορθώσωμεν, άν ήνε δυνατόν, αύτήν τήν ταλαίπωρον μηχανήν ήτις είνε έκτοπισμένη. (Πλησιάζει πρός τόν Μάξιμον και καλεϊ αύτόν μετά γλυκύτητος.)

ΜΑΞ. Ποίος με καλεϊ φίλον; Εγώ δέν έχω πλέον φίλον.

ΜΕΛ. Ελθέ έδω, άκουσόν με.

ΜΑΞ. Ποίος είσαι; τί θέλεις;

ΜΕΛ. Δός μοι νά ιδώ τόν σφυγμόν σου.

ΜΑΞ. Δέν είμαι άρρωστος, άφες με ήσυχον.

ΜΕΛ. Θέλεις ταμβάκον; (Τῷ προσφέρει ταμβαχοθήκην).

ΜΑΞ. Εύχαριστώ! (Εισπνέει μίαν δόσιν, και πάσαντα πταρνίζεται πεντάκις ή έξάκις, έν ᾧ ο Μελάντων ψάφει τόν σφυγμόν αυτού.)

ΜΕΛ. Ύγεία σου.

ΜΑΞ. Τί ταμβάκον μου έδωκες;

ΜΕΛ. Άγγλικόν ταμβάκον.

ΜΑΞ. Είνε άξιόλογος· μοι φαίνεται νά ώσφράνθην και άλλοτε όμοιον με τούτον..

ΜΕΛ. Πότε;

ΜΑΞ. Δέν είξεύρω· πρέπει νά ήνε πολλά έτη.

ΜΕΛ. Τό μνημονικόν του δέν έχάθη· πολύ καλά. Είπέ μοι, πρό πόσου καιρού εύρίσκεσαι έδω.

ΜΑΞ. Τί είξεύρω και έγώ; Πρέπει νά ήνε περίπου έν έτος.

ΜΕΛ. Και είξεύρεις τί τόπος είνε αυτός;

ΜΑΞ. Βέβαια, τό είξεύρω· είνε τό φρενοκομείον.

ΜΕΛ. Και πῶς εύρίσκεσαι έδω σύ;

ΜΑΞ. Μ' έκλεισαν έδω μέσα, διά νά έμπορέσουν νά άρπάσωσι τά χρήματά μου.

ΜΕΛ. Ποία χρήματα;

ΜΑΞ. Έκείνα τά όποια έμελλον νά χρησιμεύσωσι διά προίκα τής κόρης μου.

ΜΕΛ. Και ποῦ είνε ή κόρη σου;

ΜΑΞ. Απέθανεν.

ΜΕΛ. Είται καλά βεβαιωμένος περί τούτου;

ΜΑΞ. Άν τήν είδα άποθνήσκουσιν έγώ...

ΜΕΛ. Πιστεύω ότι άπατάσαι.

ΜΑΞ. Ότι άπατώμαι; ά, ά, ά, καῦμ- μένε τρελλέ. Δός μοι μίαν άλλην δόσιν έκ τού ταμβάκου σου· μοι φαίνεται ώτάν νά έλαφρόνη τήν κεφαλήν.

ΜΕΛ. Έπαρε, έπαρε. (Ο Μάξιμος εισπνέει τόν ταμβάκον και πταρνίζεται έκ νέου.)

ΜΑΞ. Είς τήν Άγγλίαν αυτός ο ταμβάκος έτιμάτο... στάσου... πόσον έτιμάτο; κέντε σελίνια ή λίτρα.

ΜΕΛ. Σωστά.

ΜΑΞ. Έχεις νά μοι πωλήσης άπό αυτόν;

ΜΕΛ. Όσον θέλεις.

ΜΑΞ. Τρελλός όπου είμαι! Δέν ήμπορώ νά σάς τόν πληρώσω, μου έκλεψαν τά χρήματά μου.

ΜΕΛ. Και ποίος σου τά έκλεψεν;

ΜΑΞ. Ο Όνοράτος, ο φίλος μου... Όμως τόν ήπάτησεν ή σύζυγός του... δέν πταίει αυτός... και όμως τόν κατεδίκασαν! ταλαίπωρε φίλε! (Κλαίει.)

ΜΕΛ. Αγαπητέ Μάξιμε, και εις αυτό

ἀπατάσαι· ὁ φίλος σου δὲν κατεδικάσθη ἀκόμη.

ΜΑΞ. Ὄχι; ἀλήθεια; τότε πρέπει νὰ τὸν σώσωμεν· ἐγὼ τοῦ δίδω τὸ πᾶν, φθάνει νὰ ζήσῃ... ἡμεῖς μίαν φορὰν ἀγαπώμεθα ὡς ἀδελφοί!...

ΜΕΛ. Ἀρκεῖ νὰ μὲ βοηθήσῃς καὶ θὰ τὸν σώσωμεν. Εἶνε ἀνάγκη ὁμῶς νὰ μοῦ εἴπῃς πόσα ἦσαν τὰ χρήματα.

ΜΑΞ. Σοὶ τὸ λέγω ἀμέσως (Σκέπτεται καὶ ἀριθμεῖ ἐπὶ τῶν δακτύλων.) Δὲν ἐνθυμοῦμαι πλέον· παρῆλθε τόσοσ καὶρός!... Ἦτο ὁμῶς ἐν μέγα ποσόν.

ΜΕΛ. Παραδείγματος χάριν 40 χιλιάδες φράγκα;

ΜΑΞ. Ὡ, περισσότερα, περισσότερα...

ΜΕΛ. 30;... 50;... 100 χιλιάδες,

ΜΑΞ. Κάτι ἔτσι...

ΜΕΛ. Μὲ ποῖον τρόπον ἐκέρδισες τόσον μέγα ποσόν;

ΜΑΞ. Μὲ τὴν Κιβωτὸν τοῦ Νῶε.

ΜΕΛ. Ἄ, μὲ ἐκεῖνο τὸ κλωβίον, τὸ περιέχον ζῶα ἐξημερωμένα, τὸ ὁποῖον εἴ φερεις εἰς τὸ Λονδίνον;

ΜΑΞ. Εὖγε!

ΜΕΛ. Ἐνθυμεῖσαι τὸ Λονδίνον;

ΜΑΞ. Πῶς δά! Μία μεγάλη πόλις... μὲ ἓνα μέγαν ποταμόν... μὲ τόσα ἐργοστάσια... μὲ δρόμους μεγάλους.

ΜΕΛ. Τὸ Regents-Street μεταξὺ τῶν ἄλλων, ὅπου ἐκέρδισες τόσα χρήματα... Τὸ ἐνθυμεῖσαι;

ΜΑΞ. Πληρέστατα. Ἦτον ἐκεῖ ἐν ὥραϊον μέγαρον μὲ στοάν...

ΜΕΛ. Εἰς τὴν ὁποίαν ἤρχετο πάντοτε εἰς κύριος καὶ ἐβλέπε τὸ κλωβίον σου.

ΜΑΞ. Ναί, ναί...

ΜΕΛ. Καὶ ὁ ὁποῖος μίαν ἡμέραν σοὶ ἀνεβίβασεν...

ΜΑΞ. Εἰς ἐν μεγαλοπρεπὲς οἶκον κα-
ταστολισμένον μὲ χρυσόν καὶ ἄ.θ.η...
ἦτο μαζὺ τοῦ μία ὥραία κυρία...

ΜΕΛ. Ἡ σύζυγός μου...

ΜΑΞ. Ἡ σύζυγός σου;

ΜΕΛ. Βέβαια· καὶ ἐγὼ σ' ἐρώτησα ἂν ἤθελες νὰ μοὶ πωλήσῃς τὸ κλωβίον σου;

ΜΑΞ. Σὺ;

ΜΕΛ. Δὲν ἐνθυμεῖσαι ὅτι σοὶ τὸ ἐπλή-
ρωσα 1000 λίρας στερλίνας, ὅτι ἔπειτα

διέμεινες εἰς τὸ μέγαρόν μου ἓνα μῆνα ὁλόκληρον διὰ νὰ μοῦ μάθῃς τὸν τρόπον νὰ κυβερνῶ τὰ ζῶα;

ΜΑΞ. Ταλαίπωρα ζῶα! Ἀπέθαναν ἔκ-
τοτε, δὲν εἶνε ἀλήθεια;

ΜΕΛ. Ὄχι, ζῶσιν ἀκόμη.

ΜΑΞ. Ζῶσιν! Ὡ, ἂν ἡδυνάμην νὰ τὰ ἴδω!...

ΜΕΛ. (Ποιεῖ νεῦμα εἰς τοὺς δύο αὐτοῦ ὑπηρέτας, οἵτινες εἰσάγουσι τὸ κλωβίον μετὰ τῶν τεταριχευμένων ζώων. Ἡ Λεοντίνα, ὁ Ροβέρτος, ὁ Οὐροά-
τος καὶ ὁ Διευθυντὴς μένουσιν ὀπι-
σθεν. Ὁ Μελάττων ποιεῖ αὐτοῖς ση-
μεῖον ὅτι δὲν εἶνε ἀκόμη καιρὸς νὰ πλησιάσωσι καὶ ἐκεῖνοι ἀποκρίνονται διὰ χειρονομιῶν· ἀποσυρθέντων τῶν ὑ-
πηρετῶν ὁ Μελάττων λαμβάνει τὸν Μάξιμον ἐκ τῆς χειρὸς, τὸν ὁδηγεῖ πρὸς τὸν κλωβόν καὶ τῷ λέγει.) Ἰδέ·
νὰ τα...

ΜΑΞ. (Ἀνακραυγάζων). Ἄ! ἡ ἀλώ-
πηξ μου! ὁ γάτος μου! ὁ σκύλος μου!
Ναί, ἐκεῖνοι εἶνε, ἐκεῖνοι εἶνε. (Τοπο-
θετεῖται παραπλεύρως τοῦ κλωβοῦ καὶ
διὰ φωνῆς διακοπτομένης ὑπὸ λυγμῶν
καὶ διὰ σχημάτων ἀναλόγων ἀρχίζει
τὴν προσλαλίαν.) Ἀξιοτιμᾶστον, νοῦμον
καὶ εὐαίσθητον κοινόν, σοὶ παρέχω θέαμα
οὐδέποτε παρουσιασθὲν εἰς τοὺς ὀφθαλ-
μούς σου, ζῶα ἔχοντα κρίσιν περισσοτέραν
τῶν ἀνθρώπων.

ΛΕΟΝΤ. Ἄ! τὸ μνημονικόν του ἐπα-
νέρχεται. (Ὁ Μελάττων διὰ νευμάτων
τὴν ἱκετεύει νὰ σιωπήσῃ)

ΜΑΞ. Ἦκουσα μίαν φωνήν... μίαν
φωνήν τὴν ὁποίαν γνωρίζω.

ΜΕΛ. Τίποτε, τίποτε, ἦτο εἰς ἐκ τῶν
θεατῶν σου. Ἐξακολούθησε τὴν ἀνάπτυ-
ξίν σου!

ΜΑΞ. Μάθετε, ὦ Ἴταλοί, ὅτι εἰσθε ὁ-
λοι ἀδελφοί, διδασχθῆτε παρὰ τῶν ζώων
μου τὴν ἀδελφосύνην καὶ τὴν ἀγάπην!
(Ὁ Μελάττων ποιεῖ νεῦμα, καὶ οἱ ὀπι-
σθεν εὐρισκόμενοι κροτοῦσι τὰς χεῖρας.)

ΜΕΛ. (Πρὸς τὸν Μάξιμον) Ἀκούεις;
Τὸ κοινόν σὲ χειροκροτεῖ· γρήγορα, σύνα-
ξε τὰ χρήματά σου, ἔπαρε τὸ τρυβλίον
(τῷ παρουσιάζει μετάλλιον τρυβλίου.

Ὁ Μάξιμος τὸν παρατηρεῖ, γελάει καὶ στρέφεται ὡσεὶ ζητῶν τὸ κοινόν. Κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμήν ὁ Μελάρτων ἐλκύει τὸν Ὀροράτον εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ὁποῦ ἐμβάλλει νόμισμά τι· ὁ Μάξιμος καὶ ὁ Ὀροράτος ἀντιμετωπίζουσι, παρατηροῦσιν ἀλλήλους καὶ ἐν ᾧ οὗτος ῥίπτει εἰς τὸ τρυβλίον τὸ νόμισμά του ἀναγνωρίζει τὸν Μάξιμον καὶ τρέμων ἐκ τῆς συγκινήσεως ἐκβάλλει δύο τρεῖς ἀνάρθρους φθόγγους. Ἐν τούτοις οἱ ὑπηρεταὶ ἀναλαμβάνουσι τὸν κλωβόν.)

ΜΑΞ. (Ἀναγνωρίζει τὸν φίλον καὶ κραυγάζει) Ὀνοράτε, σὺ εἶσαι; (Ὁ Μελάρτων ἐνεργεῖ τὴν ἀπομάκρυνσιν τοῦ Ὀροράτου, καὶ ἐν ᾧ ὁ Μάξιμος καλύπτει τοὺς ὀφθαλμοὺς πιστεύων ὅτι ὀνειρεύεται, νεύει εἰς τὸν Ῥοβέρτον νὰ καταλάβῃ τὴν θέσιν τοῦ ἀποχωρήσαντος. Ὁ Μάξιμος ἀναγνωρίζει αὐτὸν καὶ κραυγάζει) Ῥοβέρτε! Καὶ ἡ κόρη μου; (Ὁ Μελάρτων θέτει τὴν Λεοντίαν εἰς τὴν θέσιν τοῦ Ῥοβέρτου.)

ΛΕΟΝ. Πάτερ μου!

ΜΑΞ. Ἄ, Θεέ μου! ζῇ; (Ὁ Ῥοβέρτος καὶ ἡ Λεοντίνα χάνονται κρυπτόμενοι ὀπισθεν τοῦ δένδρου, ὁ Μάξιμος περιβλέπει ὁ Μελάρτων τὸν σταματᾷ.)

ΜΕΛ. Τί ζητεῖς, Μάξιμε;

ΜΑΞ. Τὴν κόρην μου, τὴν κόρην μου· τὴν ἔχω ἰδεῖ!

ΜΕΛ. (Ἐξάγει ταμβακοθήκην, ἣν ἔχει ἐν ἄλλῳ θυλακίῳ, διάφορον τῆς πρώτης, ἀνοίγει αὐτήν καὶ λέγει τῷ Μαξίμῳ) Μίαν ἄλλην δόσιν ἐξ αὐτοῦ τοῦ ταμβάκου καὶ θέλεις τὴν ἐπανίδει!

ΜΑΞ. (Λαμβάνει καὶ ὀσφραίνεται ἀπλήστως τὸν ταμβάκον. Κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμήν πίπτει εἰς λήθαργον. Ὁ Ῥοβέρτος καὶ ἡ Λεοντίνα προστρέχουσι καὶ τὸν βασιάζουσι μετὰ τοῦ Μελάρτωνος.)

ΛΕΟΝΤ. Ἄχ, ἰατρὲ, ὁ πατήρ μου ἀποθνήσκει!

ΜΕΛ. Ὅχι, μὴ φοβῇθε· ἐπῆλθε τὸ ἀποτέλεσμα δόσεως ναρκωτικοῦ μετ' ὀλίγας στιγμὰς θὰ συνέλθῃ. . . Προσπαθήσατε νὰ ἐξυπνίσῃ εἰς τὰς ἀγκάλας σας. (Ὁδηγοῦσιν αὐτὸν ἵνα καθισθῇ ἐπὶ τοῦ λίθου· εἶτα

ἡ μὲν Λεοντίνα γονυπετεῖ ἐκ τοῦ ἐνὸς μέρους καὶ λαμβάνει τὴν μίαν χεῖρα αὐτοῦ, ὁ δὲ Ῥοβέρτος ἐκ τοῦ ἄλλου καὶ λαμβάνει τὴν ἄλλην. Ἀμφότεροι ἐν μέσῳ λυγμῶν περιμένουσι τοῦ πατρὸς τὴν ἐξέγερσιν. Ὁ Μάξιμος μικρὸν κατὰ μικρὸν ἀναλαμβάνει, ἀνοίγει τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀνατινάσσεται· ὁ Ῥοβέρτος καὶ ἡ Λεοντίνα ῥίπτονται εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ, ὅστις σφίγγει αὐτοὺς καὶ ἀναφωνεῖ).

ΜΑΞ. Τὰ τέκνα μου!

ΜΕΛ. Ἐθεραπεύθη! (Πρὸς τὸν διευθυντὴν ὅστις σιωπᾷ καταληφθεὶς ὑπὸ ἐκπλήξεως.) Καὶ σεῖς τὸ εἶδετε, κύριε; Διὰ τῆς ἀπλῆς συγκοινωνίας τῶν ἰδεῶν! (Ὁ Ὀροράτος γονυπετεῖ καὶ κλαίει, ὁ Μάξιμος ἐξακολουθεῖ ἔχων ἐν τῇ ἀγκάλῃ τὰ τέκνα αὐτοῦ.)

Τέλος τῆς Δ'. πράξεως καὶ τοῦ Δράματος.

ΠΟΙΚΙΛΑ.

Ὁ δόκτωρ Κ. περιεπάτει μίαν ἡμέραν εἰς τινὰ τῶν ὀσμωσίων κήπων τῶν Παρισίων. Ἀνθρωπὸς τις καλοενδεδυμένος τὸν πλησάζει καὶ τοῦ λαμβάνει τὴν χεῖρα.

— Δόκτωρ, δὲν με ἀναγνωρίζετε;

— Ὅχι.

— Εἰμαι ἔμπορος εἰς Ἀγγλὴν ἔ.θ.α ἔλαβον τὴν τιμὴν νὰ σᾶς γνωρίσω πρὸ ἐπτὰ ἐτῶν.

— Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἤμην ἐκεῖ πρὸ ἐπτὰ ἐτῶν, ἀλλ' οὐδόλως ἐνθυμοῦμαι νὰ σᾶς εἶδον ἐκεῖ.

— Περίεργον! δύναμαι νὰ σᾶς προσφέρω; (εἶπεν ὁ ἄγνωστος παρουσιάζων αὐτῷ τὴν ταμβακοθήκην του).

— Δὲν πίνω ταμβάκον.

— Ἄ! Ἄ! μοὶ φαίνεται ὅτι τότε ἐπίνατε.

— Δὲν πίνω πλέον.

— Ἔστω. Δὲν ἐνθυμείσθε λοιπὸν τὸν χρόνον καθ' ὃν εἴμεθα ὁμοῦ εἰς τὸ σχολεῖον τοῦ Ἀρκούρ;